

БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

“БУЛГАН МЭЭЖ” ОНӨХХК-ИЙН 2025 ОНЫ САНХҮҮГИЙН
ТАЙЛАНД ХИЙСЭН АУДИТЫН ХУРААНГУЙ ТАЙЛАН

Аудитын код: БУА-2025/005/НА-СТА-ОНӨҮГ

Цахим хуудас: www.audit.mn	Аудитын газрын дарга, Дарга, тэргүүлэх аудитор Д.Батцогт Цахим хаяг: battsogtd@audit.gov.mn Аудитын менежер Ж.Энхцоодол
Булган аймаг 2026 он	Утас: 70342716 Цахим хаяг: enkhtsoodolj@audit.gov.mn Ахлах аудитор: П.Содном Утас: 70342716 Цахим хаяг: Sodnomp@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР	1
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН	4
АУДИТЫН ТАЙЛАН	Error! Bookmark not defined.
4.1 Ерөнхий зүйл	Error! Bookmark not defined.
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	Error! Bookmark not defined.
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт ...	Error! Bookmark not defined.
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	Error! Bookmark not defined.
4.5.1 Завсрын аудитын талаар	Error! Bookmark not defined.
Завсрын аудит хийгдээгүй	Error! Bookmark not defined.
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	Error! Bookmark not defined.
Тооцоо нийлсэн актаар баталгаажуулаагүй авлагыг анхаарч үзэх нь зүйтэй гэж үзлээ.	Error! Bookmark not defined.
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	10
5.1 Төлбөрийн акт: тогтоогоогүй	10
5.2 Албан шаардлага	10
Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:	11
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ	12

Товчилсон үгийн жагсаалт

СТОУС	Санхүүгийн Тайлагналын Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

**БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

Анхдагчдын өргөн чөлөө 1-120,
Жаргалант, 5-р баг, Булган сум, Булган аймаг,
63082, Утас/Факс: 7034-2580
Цахим шуудан: bulgan@audit.gov.mn

2026.03.13 № 320

танай _____ ны № _____ т

Г “БУЛГАН МЭЭЖ” ОНӨХХК-ИЙ Г
ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ Г.ГАНБААТАР
ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.8-д заасны дагуу “Булган Мээж” ОНӨХХК-ий 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

“Булган Мээж” ОНӨХХК-ий 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тайлант онд “Энержи плас” ХХК-тай холбоотой дулааны 4,517.8 сая төгрөгийн өр төлбөрийг албадан гүйцэтгүүлэх тухай 2025 оны 05 дугаар сарын 09-ний өдрийн шүүгчийн захирамж гарч Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх газар 6-10 дугаар сарын хооронд дансыг хаасан байна.

Аудитын гол асуудал

Эрчим зохицуулах хорооны 2025 оны 06 дугаар тогтоолоор төсөвт байгууллагын халаалтын үнийг 1680 төгрөгөөр нэмж 3900 төгрөг болгож, сард 457.5 сая төгрөгийн орлого нэмэгдсэн байна.

Өмнөх онуудын авлага барагдуулах чиглэлээр 5 ААН, 2 иргэнтэй холбоотой 921.9 сая төгрөгийн авлагыг хуулийн байгууллагад шилжүүлсэн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

6326050508

“Булган Мээж” ОНӨХХК-ий гүйцэтгэх захирал аймгийн Засаг даргатай хамтран ажиллах гэрээг 5 зорилт 36 арга хэмжээ төлөвлөснийг 97.7 хувийн биелэлттэй гэж дүгнэсэн байна.

Удирдлага болон Засаглах эрх бүхий этгээдийн санхүүгийн тайланд хүлээх үүрэг, хариуцлага

Удирдлага нь санхүүгийн тайланг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Д.БАТЦОГТ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Мөрийн дугаар	Балансын зүйл	Үлдэгдэл	
		1 сарын 1	12 сарын 31
1.1.01	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө	160,801,941.35	1,059,451,075.04
1.1.02	Дансны авлага	1,045,340,834.90	1,228,601,741.92
1.1.03	Татвар, НДШ-ийн авлага	452,909,782.90	175,983,411.86
1.1.04	Бусад авлага	32,857,709.28	117,117,709.28
1.1.06	Бараа материал	332,916,656.64	281,634,957.78
1.1.08	Бусад эргэлтийн хөрөнгө	25,000,000.00	29,661,647.00
1.1.11	Эргэлтийн хөрөнгийн дүн	2,049,826,925.07	2,892,450,542.88
1.2.01	Үндсэн хөрөнгө	24,425,359,323.19	23,205,294,037.44
1.2.02	Биет бус хөрөнгө	46,834,886.12	47,618,046.92
1.2.10	Эргэлтийн бус хөрөнгийн дүн	24,472,194,209.31	23,252,912,084.36
1.3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	26,522,021,134.38	26,145,362,627.24
2.1.1.01	Дансны өглөг	7,990,702,381.76	8,626,975,043.12
2.1.1.03	Татварын өр	67,004,926.47	44,935,515.66
2.1.1.08	Урьдчилж орсон орлого	0.00	13,813,915.09
2.1.1.09	Нөөц /өр төлбөр/	4,813,157.00	4,813,157.00
2.1.1.10	Бусад богино хугацаат өр төлбөр	13,689,985.52	0.00
2.1.1.13	Богино хугацаат өр төлбөрийн дүн	8,076,210,450.75	8,690,537,630.87
2.1.2.01	Урт хугацаат зээл	14,079,433,165.31	14,079,433,165.31
2.1.2.02	Нөөц /өр төлбөр/	136,309.09	136,309.09
2.1.2.06	Урт хугацаат өр төлбөрийн дүн	14,079,569,474.40	14,079,569,474.40
2.2	Өр төлбөрийн нийт дүн	22,155,779,925.15	22,770,107,105.27
2.3.01	Өмч: - төрийн	14,820,836,872.77	14,820,836,872.77
2.3.06	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	381,177,427.96	381,177,427.96
2.3.09	Хуримтлагдсан ашиг	-10,835,773,091.50	-11,826,758,778.76
2.3.09.1	Тайлангийн үеийн ашиг	0.00	-990,985,687.26
2.3.09.2	Өмнөх үеийн ашиг	-10,835,773,091.50	-10,835,773,091.50
2.3.11	Эздийн өмчийн дүн	4,366,241,209.23	3,375,255,521.97
2.4	ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗДИЙН ӨМЧИЙН ДҮН	26,522,021,134.38	26,145,362,627.24

2.2 Аудит хийсэн орлогын дэлгэрэнгүй тайлан

Мөрийн дугаар	Балансын зүйл	Өмнөх оны дүн	Тайлант жилийн дүн
01	Борлуулалтын орлого (цэвэр)	6,621,937,601.58	9,917,030,376.62
02	Борлуулалтын өртөг	10,157,044,522.96	10,823,969,332.03
03	Нийт ашиг(алдагдал)	-3,535,106,921.38	-906,938,955.41
04	Түрээсийн орлого	15,900,000.00	14,454,545.45
05	Хүүний орлого	8,680,884.14	13,978,281.17
06	Ногдол ашгийн орлого	0.00	0.00
07	Эрхийн шимтгэлийн орлого	0.00	0.00
08	Бусад орлого	1,041,515,274.51	583,366,388.37
08.1	Орлогын дүн	1,066,096,158.65	611,799,214.99

09	Борлуулалт, маркетингийн зардал	0.00	0.00
10	Ерөнхий ба удирдлагын зардал	597,025,420.15	569,917,877.40
11	Санхүүгийн зардал	0.00	0.00
12	Бусад зардал	33,751,566.98	14,888,573.89
12.1	Зардлын дүн	630,776,987.13	584,806,451.29
13	Гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз (гарз)	0.00	0.00
14	Үндсэн хөрөнгө данснаас хассаны олз (гарз)	0.00	0.00
15	Биет бус хөрөнгө данснаас хассаны олз (гарз)	0.00	0.00
16	Хөрөнгө оруулалт борлуулснаас үүссэн олз (гарз)	0.00	0.00
17	Бусад ашиг (алдагдал)	-102,034,734.31	-111,039,495.55
17.1	Олз, гарзын дүн	-102,034,734.31	-111,039,495.55
18	Татвар төлөхийн өмнөх ашиг(алдагдал)	-3,201,822,484.17	-990,985,687.26
19	Орлогын татварын зардал	0.00	0.00
2.1.2.6	05-Бусад орлого	0.00	0.00
20	Татварын дараах ашиг (алдагдал)	-3,201,822,484.17	-990,985,687.26
21	Зогсоосон үйл аж-ны татварын дараах ашиг(алдагдал)	0.00	0.00
22	Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	-3,201,822,484.17	-990,985,687.26
23	Бусад дэлгэрэнгүй орлого	0.00	0.00
23.1	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдлийн зөрүү	0.00	0.00
23.2	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	0.00	0.00
23.3	Бусад олз (гарз)	0.00	0.00
24	Орлогын нийт дүн	0.00	0.00
25	Нэгж хувьцаанд ногдох суурь ашиг (алдагдал)	0.00	0.00

2.3 Аудит хийсэн өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

№	Үзүүлэлт	Өмч	Хөр-н дахин үнэлгээний нэмэгдэл	Эздийн өмчийн бусад хэсэг	Хуримтлагдсан ашиг	Нийт дүн
1	2023 оны 12 сарын 31-ээр үлдэгдэл	1560913641	381177428	13164523231	-7633950607	7472663693
2	НББ-н бодлогын өөрчлөлтийн нөлөө, алдааны залруулга	-	-	-	-	-
3	Залруулсан үлдэгдэл	1560913641	381177428	13164523231	-7633950607	7472663693
4	Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	-	-	-	-3201822484	-
5	Бусад дэлгэрэнгүй орлого	-	-	-	-	-
6	Өмчид гарсан өөрчлөлт	-	-	95400000	-	95400000
7	Зарласан ногдол ашиг	-	-	-	-	-
8	Дахин үнэлгээний нэмэгдлийн хэрэгжсэн дүн	-	-	-	-	-
9	2024 оны 12 сарын 31-ээр үлдэгдэл	1560913641	381177428	13259923231	-10835773092	4366241209
10	НББ-н бодлогын өөрчлөлтийн нөлөө, алдааны залруулга	-	-	-	-	-
11	Залруулсан үлдэгдэл	1560913641	381177428	13259923231	-10835773092	4366241209

12	Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	-	-	-	-990985687.3	-990985687.3
13	Бусад дэлгэрэнгүй орлого	-	-	-	-	-
14	Өмчид гарсан өөрчлөлт	-	-	-	-	-
15	Зарласан ногдол ашиг	-	-	-	-	-
16	Дахин үнэлгээний нэмэгдлийн хэрэгжсэн дүн	-	-	-	-	-
17	2025 оны 12 сарын 31-р үлдэгдэл	1560913641	381177428	13259923231	-11826758779	3375255522

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Мөрийн дугаар	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
0	Мөнгөн хөрөнгөөс мөнгөн хөрөнгө рүү бичсэн гүйлгээ	0.00	0.00
1	Үндсэн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ	0.00	0.00
1.1	Мөнгөн орлогын дүн (+)	9,066,848,256.33	13,034,323,463.10
1.1.1	Бараа борлуулсан, үйлчилгээ үзүүлсний орлого	7,947,001,859.87	10,966,277,324.73
1.1.2	Эрхийн шимтгэл, хураамж, төлбөрийн орлого	0.00	0.00
1.1.3	Даатгалын нөхвөрөөс хүлээн авсан мөнгө	0.00	0.00
1.1.4	Буцаан авсан албан татвар	0.00	0.00
1.1.5	Татаас, санхүүжилтийн орлого	400,000,000.00	286,545,454.53
1.1.6	Бусад мөнгөн орлого	719,846,396.46	1,781,500,683.84
1.2	Мөнгөн зарлагын дүн (-)	8,853,778,821.56	11,621,844,402.03
1.2.1	Ажиллагчдад төлсөн	1,562,774,153.06	1,661,347,870.44
1.2.2	Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн	486,083,161.52	510,757,371.93
1.2.3	Бараа материал худалдан авахад төлсөн	595,361,719.70	485,201,333.85
1.2.4	Ашиглалтын зардалд төлсөн	5,481,937,084.18	8,402,555,690.89
1.2.5	Түлш шатахуун, тээврийн хөлс, сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн	283,461,210.00	173,783,500.00
1.2.6	Хүүний төлбөрт төлсөн	0.00	877,890.22
1.2.7	Татварын байгууллагад төлсөн	302,755,350.75	237,439,058.95
1.2.8	Даатгалын төлбөрт төлсөн	1,540,000.00	1,297,890.00
1.2.9	Бусад мөнгөн зарлага	139,866,142.35	148,583,795.75
1.3	Үндсэн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	213,069,434.77	1,412,479,061.07
2	Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ	0.00	0.00
2.1	Мөнгөн орлогын дүн (+)	7,688,530.48	13,586,024.97
2.1.1	Үндсэн хөрөнгө борлуулсны орлого	0.00	0.00
2.1.2	Биет бус хөрөнгө борлуулсны орлого	0.00	0.00
2.1.3	Хөрөнгө оруулалт борлуулсны орлого	0.00	0.00
2.1.4	Бусад урт хугацаат хөрөнгө борлуулсны орлого	0.00	0.00
2.1.5	Бусдад олгосон зээл, мөнгөн урьдчилгааны буцаан төлөлт	0.00	0.00
2.1.6	Хүлээн авсан хүүний орлого	7,688,530.48	13,586,024.97
2.1.7	Хүлээн авсан ногдол ашиг	0.00	0.00
2.1.8	Бусад	0.00	0.00

2.2	Мөнгөн зарлагын дүн (-)	385,959,790.30	527,415,952.35
2.2.1	Үндсэн хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	385,959,790.30	522,465,952.35
2.2.2	Биет бус хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	0.00	4,950,000.00
2.2.3	Хөрөнгө оруулалт олж эзэмшихэд төлсөн	0.00	0.00
2.2.4	Бусад урт хугацаат хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	0.00	0.00
2.2.5	Бусдад олгосон зээл болон урьдчилгаа	0.00	0.00
2.2.6	Бусад	0.00	0.00
2.3	Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	-378,271,259.82	-513,829,927.38
3	Санхүүгийн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ	0.00	0.00
3.1	Мөнгөн орлогын дүн (+)	0.00	0.00
3.1.1	Зээл авсан, өрийн үнэт цаас гаргаснаас хүлээн авсан	0.00	0.00
3.1.2	Хувьцаа болон өмчийн бусад үнэт цаас гаргаснаас хүлээн авсан	0.00	0.00
3.1.3	Төрөл бүрийн хандив	0.00	0.00
3.1.4	Бусад	0.00	0.00
3.2	Мөнгөн зарлагын дүн (-)	0.00	0.00
3.2.1	Зээл, өрийн үнэт цаасны төлбөрт төлсөн мөнгө	0.00	0.00
3.2.2	Санхүүгийн түрээсийн өглөгт төлсөн	0.00	0.00
3.2.3	Хувьцаа буцаан худалдаж авахад төлсөн	0.00	0.00
3.2.4	Төлсөн ногдол ашиг	0.00	0.00
3.2.5	Бусад	0.00	0.00
3.3	Санхүүгийн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	0.00	0.00
4	Бүх цэвэр мөнгөн гүйлгээ	-165,201,825.05	898,649,133.69
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	326,003,766.40	160,801,941.35
6	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	160,801,941.35	1,059,451,075.04

2.5 Эдийн засгийн үзүүлэлт, зорилтот түвшний гүйцэтгэл

№	Үйл ажиллагаа	2025.12.31		
		Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү
1	Цалин хөлс	2,308,200,530.82	2,232,446,480.34	-75,754,050.48
1	11 - Үндсэн цалин	2,017,582,471.98	1,952,177,301.74	-65,405,170.24
1	13 - НДШ, ЭМД-н зардал	290,618,058.84	280,269,178.60	-10,348,880.24
2	Ашиглалтын зардал	518,229,031.91	416,274,744.54	-101,954,287.37
2	21 - Цахилгааны зардал	321,301,915.16	303,202,095.73	-18,099,819.43
2	23 - Цэвэр бохир ус, уурны зардал	1,500,000.00	1,500,000.00	-
2	24 - Тээврийн зардал	195,427,116.75	111,572,648.81	-83,854,467.94
3	Засвар үйлчилгээний зардал	188,473,000.00	188,449,338.38	-23,661.62
3	31 - Засвар үйлчилгээний зардал	188,473,000.00	188,449,338.38	-23,661.62
4	Ажиллагсадтай холбоотой зардал	283,515,000.45	182,329,847.56	-101,185,152.89
4	41 - Хоолны зардал	217,800,000.36	169,993,000.00	-47,807,000.36

4	43 - Албан томилолтын зардал	44,950,000.17	11,526,847.56	-33,423,152.61
4	44 - Сургалтын зардал	20,764,999.92	810,000.00	-19,954,999.92
5	Элэгдлийн зардал	1,793,994,310.56	1,741,748,077.30	-52,246,233.26
5	51 - Элэгдлийн зардал	1,793,994,310.56	1,741,748,077.30	-52,246,233.26
6	Материалын зардал	609,033,000.09	346,150,463.61	-262,882,536.48
6	71 - Шууд материалын зардал	55,338,030.06	51,809,000.00	-3,529,030.06
6	72 - Хангамжийн материал	187,962,000.08	70,440,295.75	-117,521,704.33
6	73 - Түлш шатахууны зардал	188,570,870.01	131,543,231.43	-57,027,638.58
6	74 - Хөдөлмөр хамгааллын зардал	134,174,700.00	55,184,132.43	-78,990,567.57
7	75 - Бичиг хэргийн зардал	10,314,999.90	6,600,106.05	-3,714,893.85
7	76 - Сэлбэг хэрэгслийн зардал	2,200,000.00	2,118,181.83	-81,818.17
7	77 - Шуудан холбооны зардал	30,472,400.04	28,455,516.12	-2,016,883.92
7	Татвар,даатгал, төлбөр хураамжийн зардал	5,626,103,568.24	6,223,721,134.27	597,617,566.03
7	81 - Дулааны станц	5,618,304,472.80	6,215,168,775.21	596,864,302.41
7	82 - АТӨЯХ-н татвар	1,013,325.92	874,212.50	-139,113.42
7	83 - Үл хөдлөх хөрөнгийн татвар	4,885,200.88	7,032,266.06	2,147,065.18
7	84 - Газрын төлбөр	1,890,568.64	635,880.50	-1,254,688.14
8	85 - Агаарын бохирдлын төлбөр	10,000.00	10,000.00	-
8	Бусад зардал	290,763,499.98	61,230,299.89	-229,533,200.09
8	93 - Гэрээт ажлын зардал	54,151,499.94	958,600.00	-53,192,899.94
8	99 - Бусад зардал	236,612,000.04	60,271,699.89	-176,340,300.15
ДҮН:		11,618,311,942.05	11,392,350,385.89	-225,961,556.16

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 591.7 сая төгрөгийн зөрчил¹ илэрснээс, 330.2 сая төгрөгийн 4 албан шаардлага хүргүүлж, 261.5 сая төгрөгийн 3 зөвлөмж өгсөн.

3.1 Төлбөрийн акт: тогтоогоогүй

3.2 Албан шаардлага

- Ажлын зайлшгүй шаардлагаар ээлжийн амралтаа биеэр эдэлж чадаагүй гэх нотлох баримт байхгүй зөвхөн байгууллагын дарга, аймгийн Засаг даргын захирамжийг үндэслэн 4 албан хаагчид 19573.1 мянган төгрөгийн мөнгөн урамшуулал олгосон, үүнээс сүүлийн 2-3 жил ээлжийн амралт биеэр эдлээгүй албан хаагчид байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Албан шаардлага

- Тайлант онд санхүүгийн төлөвлөгөө болон хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөөнд тусгасан давтамж хувьсгуурыг 72900.0, ялтсан бойлер 78350.0 мянган төгрөгөөр худалдан авалт хийж нэг нэр төрлийн бараа худалдан авахдаа тендер

¹ Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

зарлахгүйгээр төсөвт өртөгийн дээд хязгаарыг баримтлаагүй хэсэгчлэн задалж шууд гэрээ байгуулсан.

Шийдвэрлэсэн нь: Албан шаардлага

- Авлагын үлдэгдлээс тооцоо нийлж баталгаажуулаагүй "Солонго" халуун ус 106585.6, "Хун тайж" ХХК 15134.1 мянган төгрөгийн авлагыг барагдуулах арга хэмжээ аваагүй,

Шийдвэрлэсэн нь: Албан шаардлага

- Аймгийн ИТХ-аас дэд станц барих төсөл дэмжигдээгүй, холбогдох шийдвэр, газрын зөвшөөрөл зэрэг гараагүй байхад 37700.0 мянган төгрөгөөр дэд станцын хашаа, шон худалдаж авсан

Шийдвэрлэсэн нь: Албан шаардлага

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Зардлын данстай холбоотой

Илрүүлэлт: Булган сумын 2024-2025 оны халаалтын улирал эхэлж байгаатай холбогдуулан үйл ажиллагааг хэвийн явуулах зорилгоор аймгийн Засаг даргатай 2024 оны 09 дүгээр сарын 25-ны өдрийн А/648 дугаартай гэрээг байгуулж аймгийн Засаг даргны нөөц хөрөнгөнөөс 500.0 сая төгрөгийн гэрээг эргэн төлөх нөхцөлтэйгээр зээл авсан ч хуваарийн дагуу төлөлт хийгээгүй, өглөг барагдуулаагүй

Энэ нь Аймгийн Засаг дарга, "Булган Мээж" ОНӨХХК-ий хооронд байгуулсан зээлийн гэрээний хавсралтад заасан эргэн төлөх хуваарь хэрэгжүүлж ажиллаагүй

Өгсөн зөвлөмж: Төсвийг үр ашгийг бий болгож өр төлбөрийг барагдуулах чиглэлд анхаарч ажиллах, өр төлбөрийг тодорхой түвшинд бууруулах.

2. Зардлын данстай холбоотой

Илрүүлэлт: Хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөөний дагуу худалдан авах гэрээний хавсралт техникийн тодорхойлолт байхгүй, барааг хүлээн авсан актад техникийн үзүүлэлтүүд байхгүй

Өгсөн зөвлөмж: Хөрөнгө, бараа материал хүлээн авахдаа техникийн комисс өмч хамгаалах зөвлөлөөр хянуулан, чанар байдал техникийн тодорхойлолт зэрэгт нийцүүлэн хүлээн авч байх.

3. Зардлын данстай холбоотой

Илрүүлэлт: "Хотол даян" ХХК-тай 11500.0 мянган төгрөгөөр нүүрс худалдан авах гэрээг байгуулж, төлбөрийг 100 хувь шилжүүлсэн ч нүүрс нийлээгүй, гэрээнд төлбөр төлөх хугацааг тодорхой тусгаагүй, авлага барагдуулах арга хэмжээ аваагүй

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа ажил, үйлчилгээ худалдан вах тухай хуулийн 43 дугаар зүйлд 43.3-д "Урьдчилгаа төлбөрийн баталгаа гаргаагүй бол захиалагч урьдчилгаа төлбөр төлөхийг хориглоно." гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Худалдан авах гэрээнд урьдчилгаа төлбөрийг олгож байх, тухай авлагыг хуулийн байгууллагад шилжүүлж барагдуулах арга хэмжээг авах.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2026 оны 10 дугаар сарын 01 -ний өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн	
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн			
Дүн													

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс										
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн	
Ажлын зайлшгүй шаардлагаар ээлжийн амралтаа биеэр эдэлж чадаагүй гэх нотлох баримт байхгүй зөвхөн байгууллагын дарга, аймгийн Засаг даргын захирамжийг үндэслэн 4 албан хаагчид 19573.1 мянган төгрөгийн мөнгөн урамшуулал олгосон, үүнээс сүүлийн 2-3 жил ээлжийн амралт биеэр эдлээгүй албан хаагчид байна.					1	19.6							
Тайлант онд санхүүгийн төлөвлөгөө болон хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөөнд					1	151.2							

тусгасан давтамж хувьсгуурыг 72900.0, ялтсан бойлер 78350.0 мянган төгрөгөөр худалдан авалт хийж нэг нэр төрлийн бараа худалдан авахдаа тендер зарлахгүйгээр төсөвт өртөгийн дээд хязгаарыг баримтлаагүй хэсэгчлэн задалж шууд гэрээ байгуулсан.											
Авлагын үлдэгдлээс тооцоо нийлж баталгаажуулаагүй "Солонго" халуун ус 106585.6, "Хун тайж" ХХК 15134.1 мянган төгрөгийн авлагыг барагдуулах арга хэмжээ аваагүй					1	121.7					
Аймгийн ИТХ-аас дэд станц барих төсөл дэмжигдээгүй, холбогдох шийдвэр, газрын зөвшөөрөл зэрэг гараагүй байхад 37700.0 мянган төгрөгөөр дэд станцын хашаа, шон худалдаж авсан					1	37.7					
Булган сумын 2024-2025 оны халаалтын улирал эхэлж байгаатай холбогдуулан үйл ажиллагааг хэвийн явуулах зорилгоор аймгийн Засаг даргатай 2024 оны 09 дүгээр сарын 25-ны өдрийн А/648 дугаартай гэрээг байгуулж аймгийн Засаг даргны нөөц хөрөнгөнөөс 500,000.0 мянган төгрөгийн гэрээг эргэн төлөх нөхцөлтэйгээр зээл авсан ч хуваарийн дагуу төлөлт хийгээгүй, өглөг барагдуулаагүй							1	250.0			

